

بررسی رابطه فضاهای بی دفاع شهری با احساس امنیت اجتماعی
شهروندان تهرانی

امیر رستگار خالد^۱

جهفر میکایلی^۲

چکیده

یکی از این تنافضات کنونی حیات شهری، بی سازمانی اجتماعی، نا亨جاريها، احساس ترس و نامنی شهروندان است. سطحی از نامنی شهری ناشی از شرایط کالبدی- مکانی و طراحی شهری است. برای مطالعه درباره ویژگیهای فضاهای شهری و نقش آن در احساس امنیت شهروندان از نظریات گوناگون جامعه شناسی، روان شناسی اجتماعی، طراحی شهری (نظرارت چشم‌های خیابان، جین جاکوبس، تفاوت فرهنگی، رپورت، فضای قابل دفاع، نیومن، پنجره شکسته، ویلسون، پیشگیری وضعی از جرم، کلارک، ری خفری و چیدمان فضایی، هیلیر) استفاده شد که تعدادی بر تاثیر فضا و محیط بر رفتار تأکید کرده اند یعنی برخی مکانها به لحاظ ساختار کالبدی فرصت بیشتری را برای وقوع جرم و نامنی فراهم می‌کنند.

روش پژوهش مبتنی بر پیمایش و ابزار پرسشنامه است. پرسشنامه پژوهش ابعاد امنیت را در چهار مولفه احساس امنیت مالی، روانی، جانی و ناموسی با ۲۸ گویه ساخته شده است که پس از اعتباریابی و برآورد پایایی در ۲۷ نقطه شهر تهران در قالب فضاهای بی دفاع و فضاهای بادفاع اجرا گردید. تعداد ۴۰۰ نفر از شهروندان تهرانی نمونه تحقیق را شامل می‌شوند که از پنج حوزه شهری شمال، جنوب، شرق، غرب و مرکز تهران برگزیده شدند. انتخاب نمونه‌ها مبتنی بر نمونه گیری سهمیه ای

۱- استادیار گروه جامعه شناسی دانشگاه شاهد

۲- مدرس دانشگاه علمی کاربردی. Moallem289@gmail.com

چکیده مقالات اولین همایش
آنالیز فضای اجتماعی شهری

مرکز آموزش علمی کاربردی
سازمان فرهنگی هنری شهرداری تهران
گروه علوم اجتماعی

زمستان ۱۳۹۱

مرکز آموزش علمی کاربردی
سازمان فرهنگی هنری شهرداری تهران